

Jacqueline Wilsonová

Lekcie lásky

Ilustroval Nick Sharratt

LEKCIE LÁSKY

Jacqueline Wilsonová

LEKCIE LÁSKY

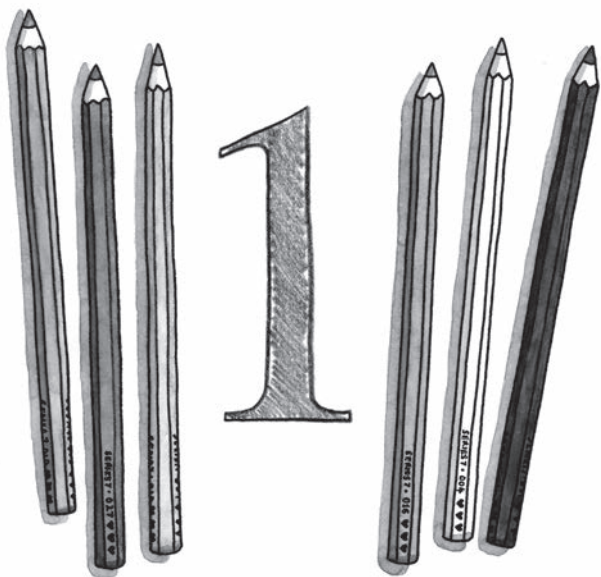
Ilustroval Nick Sharratt

sloart

Copyright © Jacqueline Wilson 2005
Illustrations copyright © Nick Sharratt 2005
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2008, 2018
Translation © Katarína Škorupová 2008, 2018

ISBN 978-80-556-3383-1

Venujem Mary, Rachel a Rebece

Nenávidím svojho otca.

Viem, že to vyhlasuje veľa tínedžeriek, ale tie to hovoria len tak. No, aspoň si *myslím*. V skutočnosti žiadne iné tínedžerky nepoznám. A to je jeden z dôvodov, prečo ho nenávidím. Drží ma tu ako vo väzení.

Vypočúva ma, keď si skočím hoci len na roh do trafiky. Nemôžem ísť sama do mesta. Nemôžem ísť do kina ani do McDonaldu.

Vytočilo ho ešte aj to, keď som sama išla kúsok autobusom na doučko z matematiky k slečne Robertovej. Zo školy nás aj so sestrou Grace odhlásil už dávno, ja som vtedy bola ešte len

na prvom stupni a ona chodila do škôlky. Vraj nás bude učiť *sám*.

Dlho to nikoho nezaujímalo, až tento rok v lete prišiel pán Miles z nejakého úradu pre výchovu a vzdelávanie. Chcel vedieť, čo otec robí pre to, aby som spravila skúšky. Ten mu povedal, že nejaké skúšky vôbec nepovažuje za dôležité. Pán Miles sa pousmial, akoby to už niekde počul. Kým otec lapal po dychu, pán Miles sa obrátil k nám.

„Čo by ste chceli robiť, keď budete dospelé, Prudence a Grace?“ spýtal sa.

Grace zamrmlala niečo o práci so zvieratami. Otec nám nedovolil mať domáce zvieratá, pretože je vraj na ne alergický. Grace mala množstvo biednych miláčikov, napríklad drozda v záhrade, ropuchy v komposte a chvíľu mala dokonca pod posteľou ukrytú „dážďovkovú farmu“. Graceine zvieratká neboli práve roztomilé.

„Ak chceš byť zverolekárkou, budeš mať mnoho skúšok,“ povedal pán Miles.

Oco si pohrdavo odfrkol. „Sám zistíte, že naša Grace má IQ ako hojdací koník,“ odsekol. „Bude rada, ak si niekde zoženie miesto predavačky.“

„Vo vašom kníhkupectve?“

„Môže pomáhať v obchode, no pochybujem, že by zvládla obchodné záležitosti,“ odvrkol otec.

„Ale Prudence, tá zvládne katalogizáciu, účtovníctvo aj nákup kníh.“

„To je to, čo by si chcela robiť, Prudence – viesť otcov podnik?“ spýtal sa pán Miles.

Vzdychla som si. „Ja – chcela by som ísť na výtvarnú akadémiu.“

Oco na mňa zazrel. „Pre živého boha, povedal som ti, aby si na ten nezmysel zabudla. Nepotrebuješ nijakú akadémiu, aby si sa naučila kresliť a maľovať. Môžeš to robiť aj tak.“

„Ale ja *chcem* ísť, oci.“

Otca úplne rozzúrilo, že mu odvrávam pred pánom Milesom, no radšej to vzdal. „Dobre, dobre, choď na akadémiu a sama zistíš, že si zbytočne zahodila tri roky života.“ Víťazoslávne zagánil na pána Milesa a dodal: „Garantujem vám, že prijímačky zvládne ľavou zadnou.“

„Bodaj by,“ povedal pán Miles. „No podľa mňa sami zistíte, že na akadémii vyžadujú dekrét o skúškach a tri z nich musia byť na výbornú. Budete musieť pre vzdelanie svojich dcér urobiť trochu viac, pán King, najmä teraz, keď má Prudence štrnásť. Inak by sme celú záležitosť museli predložiť súdu.“

„Súdu!?“ vykrikla mama zdesene.

„Na to nemáte najmenšie právo,“ vyhlásil otec s rukami vbok a s vysunutou bradou. „Nemôžete predsa zakázať rodičom, aby svoje deti vyučovali doma.“

„Nemohli by sme, ak by do školy nechodili vôbec od začiatku. Ale vaše dievčatá do školy najprv chodili, takže sa obávam, že potrebnú právomoc máme. Napriek tomu však dúfam, že predídeme nepríjemnostiam. Všetci predsa chceme pre Prudence a Grace len to najlepšie.“

Otec bol presvedčený, že pán Miles blufuje, ale aj tak mi na stredu poobede dohodol doučovanie z matiky u slečny Robertsovej.

Bola som tam iba raz. Nedalo sa tam vydržať.

Slečna Robertsová dakedy v šesťdesiatych rokoch učila matematiku na dievčenskej škole. Zdalo sa mi, že ostala zakonzervovaná v tých časoch. Ešte stále si tupírovala tých pár sivých vlasov, čo jej na hlave ostalo. Pomedzi ne jej znepokojivo presvitala ružová plešina. Ako sa tak nado mnou skláňala, vysvetľujúc mi nejakú „úplne jednoduchú rovnicu“, nemohla som od jej plešiny odtrhnúť oči.

Vôbec ničomu som nerozumela. Zapisovala som pod seba rôzne písmená, no nevidela som v nich žiadny význam. Myslela som si, že písmená sú na to, aby sa z nich skladali slová. Ak mám počítať, potrebujem čísla – hoci tie by mi asi tiež veľmi nepomohli. Aj pri sčítavaní sa často mýlim. Keď otcovi v sobotu pomáham v obchode, tržba len málokedy presne sedí.

Slečna Robertsová sa veľmi snažila byť trpezlivá. Vysvetľovala mi všetko znova a znova, hovorila dôrazne a veľmi p-o-m-a-l-y. Nakoniec to vzdala a prešla na geometriu. Dokázala som jej starým kružidlom nakresliť rozhegané kružnice a narysovať celkom slušné štvorce a obdĺžniky, ale vôbec som nerozumela tomu, čo majú *znamenať*.

Zaplatila som za doučovanie 20 libier a ona mi ponúkla šálku čaju (mlieko bolo také staré, že sa

zrazilo do flakov na povrchu) a stuchnuté sušienky s vaječným krémom.

„Nebud' taká skormútená, Prudence,“ prihovárala sa mi. „Tvoj otec vravel, že si veľmi bystré dievča. Som si istá, že všetko čo nevidieť dobehneš.“ Vyvinula som nadľudské úsilie, kým sa mi podarilo prehltnúť kyslástú mliečno-sušienkovú pastu, a zdvorilo som sa poďakovala.

Už som sa tam nevrátila. Nasledujúce tri stredy som sa túlala po meste a míňala peniaze na doučovanie. Celých šesťdesiat libier.

Ešte nikdy v živote som nemala toľko peňazí. Každú sobotu s Grace dostávame od otca po jednej libre. Tvári sa pri tom, akoby nám rozdeľoval ozajstné zlato, a ešte má tú drzosť nás poučovať, aby sme peniaze nepremárnili na hlúposti. Vždy si ich odkladám na skicáre, mäkké ceruzky a farebné pastelky, ktoré si postupne nakupujem.

Grace hneď všetko minie na sladkosti – kúpi si čokoládovú tyčinku alebo aj dve a plnú hrst' želatínových hadíkov. Tyčinku zhltnie naraz, ale hadíky si zoradí za sebou na operadle pohovky, červeného, oranžového a potom zeleného ako nejaký slizký semafor. Hrá sa s nimi, dáva im mená, prideluje vlastnosti, no nemôže sa ubrániť, aby ich s láskou neoblizovala, a tak sú potom celé lepkavé. Snaží sa uchovať si ich do nedele, no niekedy to nevydrží a už v sobotu večer im odhryzne hlavičky.

Grace nemá tri roky, ako by ste predpokladali, ani štyri. Má jedenásť a je dosť čudná.

Samozrejme, viem, že aj ja som čudná. No nemôžem s tým nič robiť. Nevieť totiž, ako by sa mal normálny tínedžer správať. Za peniaze na doučovanie som si kúpila pár dievčenských časopisov. Boli úžasné, najmä strany, na ktorých sa riešili dievčenské problémy. Vedela som, že vyzerám úplne inak ako dievčatá v mojom veku, ale nepredpokladala som, že mám až také odlišné skúsenosti.

Nemám totiž na rozdiel od nich *nijaké* skúsenosti. Dievčatá píšuce o svojich problémoch hovorili cudzou rečou a správali sa, akoby boli z inej planéty. Nosili úžasné oblečenie a stvárali so svojimi frajermi úžasné veci. Pri čítaní týchto stránok ma zalievala horúčava a srdce mi prudko búšilo.

Jediné listy, s ktorými som sa mohla stotožniť, boli listy dievčat, ktoré sa sťažovali na svojich rodičov. Nemohli ich vystáť. Matky im nedovolili pírking v nose či topánky s vysokými podpätkami a otcovia im nadávali za zlé známky alebo zúrili, ak prišli domov po polnoci.

„Priala by som im na chvíľu *mojich* rodičov,“ mumlala som si popod nos, keď som si s baterkou pod perinou listovala v časopise.

„Čo?“ zamrmlala Grace a podoprela sa laktami na posteli. „Ty ešte nespíš? Čo to tam robíš?“

„Čítam knihu. Spi už!“ odvrkla som.

Ale Grace má až príliš dobrý sluch. Počula, ako šušťali stránky. „To nie je kniha, ty máš časopis! Ukáž mi ho.“ Vyklonila sa z postele a chcela sa pozrieť, no vyklonila sa priveľmi, zrútila sa na zem a zjačala.

„*Sklapni*, Grace!“

„Au! Udrela som si lakeť – a aj koleno!“ fňukala.

„Pst!“

„Keď to bolí,“ šepkala a vliezla ku mne do poste-
tele. „Ukáž mi ho, prosím, Prue!“

„Nepovieš to mame!?“ zasyčala som.

Grace občas prepadnú hrozné výčitky svedomia a potom všetko vyklopí mame, keď sa k nej túli. Je na to síce už priveľká, ale aj tak by sa stále len maznala. Je ako taký veľký pes, ktorý na vás non-stop vyskakuje, aby ste ho škrabkali.

Bolo zbytočné ju varovať, aby to nepovedala otcovi. Ani Grace nie je až taká hlúpa.

„Prisahám,“ povedala. Pridala k tomu zopár najhorších nadávok, aké poznala. Nadávala ako pohan. Mohli sme žiť ako princezné zavreté vo veži, no aj tak sme občas počuli, čo na seba chalani na ulici pokrikujú. A aj oco občas nadáva, keď ho chytí amok. No keby sme ja, Grace alebo mama vypustili z úst také slovo, zabil by nás.

Ukázala som Grace časopis. Stránky obracala a pohľadzala s takou úctou, akoby to boli vzácne listiny. Prezerala si fotky únedžeriek a túžobne im hladkala šaty. A keď začala čítať o dievčenských problémoch, šokovaná sa krčovite rozosmiala.

„Pst!“

„O čom to dievča hovorí? Čo to *znamená*?“

„Preboha, Grace, vieš predsa, ako to v živote chodí,“ naparovala som sa, hoci som sama mnohým veciam nerozumela.

Tajne som si prezrela pár viktoriánskych erotic-
kých kníh, ktoré otec – pravdepodobne omylom
– kúpil na akejsi dražbe. Našla som ich na dne
jednej škatule pod zväzkami Nortona a sestier
Brontëových. Boli o nejakom bizarnom farárovi
Knightlym a početnej skupine bujarých žien. Farár
na nezvyčajných ilustráciách vyvádza v psom
obojku a tak. Pôsobili komicky, no určite nie
vzrušujúco. Boli to dospelí, niekto si ich vymyslel
a odohrávalo sa to pred stopäťdesiatimi rokmi.
Dievčatá v časopise boli naozajstné.

„Ach, *chcela by som* mať chlapca,“ vzdychla si
Grace. „Myslíš, že nám raz ocko dovolí s niekým
chodiť, Prue?“

„Nechcem chodiť s *nikým*,“ odpovedala som
pravdivo.

Už roky mám tajnú imaginárnu priateľku, zaují-
mavé a vynaliezavé dievča v mojom veku. Volá
sa Jana. Objavila sa, keď som čítala *Janu Eyrovú*.
Zo stránok knihy mi vošla rovno do hlavy.
Už nežila svoj viktoriánsky život s hroznou tetou
a príšernými sesternicami. Žila so *mnou* a s mojím
dementným otcom.

Jana bola lepšia ako skutočná sestra. Nebola
detinská a nudná ako Grace. Diskutovali sme
o knihách, študovali obrazy, maľovali vodovými
farbami a rozprávali sme sa o všetkom možnom.
Niekedy sme však nehovorili dosť potichu.
Vedela som, že pohybujem perami a občas mi
polohlasne nevedomky vyklízne nejaké slovo.

Grace strašne škreglo, že si žijem vo svojom vlastnom imaginárnom svete.

„Zase to robíš!“ drgala do mňa, keď som si niečo zamrmlala. „Povedz to aj mne, Prue. No tak, povedz mi to.“

„Vymysli si svoje vlastné hry,“ povedala som, no nebolo to fér, lebo som dobre vedela, že to nedokáže. Ešte tajnejšiu imaginárnu hru som si vymyslela po tom, ako sme s ockom boli na vzdelávacom výlete v Národnej galérii v Londýne. Mal starú príručku na sprevádzanie galériou a bol celý žeravý nás o všetkom podrobne informovať, ale v galérii boli všetky miestnosti už dávno preorganizované, takže vo svojej príručke nemohol obrazy nájsť a bol čoraz otrávenejší a podráždenejší.

Grace sa vliekla po galérii so sklonenou hlavou, nohami šúchala po podlahe a na obrazy sa takmer vôbec nedívala. Vždy poslušne pritakala, keď otec vyžadoval nejakú odpoveď, ale to bolo všetko.

Ani ja som toho oveľa viac nenahovorila. Vznášala som sa v úplne novom čarovnom svete renesančných náboženských malieb, takých ružových a modrých a trblietavo zlatých. Mala som pocit, akoby mi začali rásť moje vlastné anjelské krídla. Vždy som ich maľovala čisto biele, ale tu som videla, že môžu byť vytieňované od toho najsvetlejšieho odtieňa perleťovej cez sýtoružovú a purpurovú až po najtmavšiu polnočnú modrú na končekoch krídiel. Niektorí anjeli mali krídla starostlivo zladené s rúchami, akoby to bol nejaký

módny doplnok. Iní sa pýšili krídlami nezvyčajných, priam extravagantných farebných kombinácií, ako napríklad červená so zlatou a s čiernou s bielymi rúchami. Jeden výnimočne pekný anjel sa prechádzal po piesočnej cestičke so zlatovlasým chlapcom, ktorý niesol rybu.

Kým sme boli malé, oco nám každý deň čítaval z veľkej a ťažkej viktoriánskej Biblie. Býval veľmi pobožný, až kým sa nepohádal s naším farárom. Ten totiž otcovi nesmelo naznačil, že domáce vyučovanie je síce dobrá vec, ale Grace a ja potrebujeme mať aj nejakých priateľov medzi rovesníkmi. Otec sa hrozne rozčúlil a od toho dňa nechcel mať nič spoločné s farárom, kostolom ani s celým kresťanstvom.

Bibliu odložil medzi ostatné knihy na policu v sklade. Dosť ma mrzelo, keď sa predala, pretože som si rada prezerala krásne ilustrácie od Dorého. Množstvo príbehov z Biblie si však stále pamätám, takže som vedela, že ten chlapec s rybou je anjelov priateľ Tobiáš. Mal oblečený pestrofarebný stredoveký odev a elegantné jasnočervené pančuchy. Predstavila som si moderného tínedžera, ako dnes chodí po ulici v červených pančuchách. Niektorí chalani aj tak nosia dosť vypasované džínsy. Tobiáš zo stredovekého obrazu si poslušne navliekol modré džínsy a biele tričko a usmial sa na mňa.

V ten deň sa so mnou vrátil domov ako môj nový imaginárny priateľ. Chúďatko Janu úplne

odstrčil do úzadia. Spolu s Tobiášom sme si čítali, spolu sme maľovali, prechádzali sme sa a šuškali sme si. Ticho mi šepkal do ucha a jeho tvár sa takmer dotýkala mojej.

Predstavovala som si, ako ma bozkáva, ako sa ma dotýka, ako to robili dievčatá a ich chlapci z časopisu. No potom som si predstavila ozajstných chalanov s tými hnusnými rečami a chtivými rukami a striaslo ma.

„Neznášam chalanov,“ vyhlásila som.

„Ale chalani majú radi *teba*, Prue,“ povedala Grace a vzdychla. „To nie je fér, chcela by som byť taká pekná ako ty, aby sa chalani za mnou obracali.“

„Stavím sa, že sa obracajú, lebo vyzerám ako blázon,“ povedala som.

Väčšinu oblečenia nám mama šila zo zvyškov látok, ktoré kúpila na trhu. Mám štrnásť rokov a musím nosiť cudné šatočky s krátkymi rukávmi a naberanými sukňami. Mám jedny červeno-biele kockované, jedny bábätkovsky modré s malými bielymi kvetinkami a jedny kanárikovo žlté s bielym lemom. Všetky sú strašne trápne.

Keď sme boli menšie, mama nám k nim šila aj otrasné nohavičky z tej istej látky s nespoľahlivou gumičkou. Naše terajšie „bombardáky“ z obchodu sú len o trošku lepšie. No aspoň mám konečne *normálnu* spodnú bielizeň. Za peniaze na doučovanie som si kúpila nádhernú čiernu podprsenku s ružovou čipkou a malou ružovou ružičkou a k nej

dvoje jemných nohavičiek, desaťkrát menších ako moje „bombardáky“.

Zamkla som sa v kúpeľni a vyskúšala som si ich. Musela som sa postaviť na kraj vane, aby som sa videla v zrkadle nad umývadlom. Nohavičky sa mi strašne páčili, aj to, ako *v nich* vyzerám.

Zatiaľ som sa neodvážila obliecť si ich pod svoje hrozné šaty, Grace by to určite vytárala. Budem si ich musieť prať tajne a sama. Vložiť ich do koša na bielizeň by bolo príliš riskantné.

„Vyzeráme ako blázni?“ pýtala sa Grace utrápene.

„Ale samozrejme. Pozri sa, čo nosíme!“

Grace chvíľu premýšľala. „Mne sa moje oblečenie páči, najmä tie ružové šaty s pandami – sú také roztomilé,“ povedala. „Páčili by sa ti šaty z takej látky, Prue?“

„Nie! Neznášam pandy, medvedíky aj zajačiky, bože, veď ja už mám *štrnásť*.“

„Myslíš, že som na šaty s pandami priveľká?“ zľakla sa Grace.

Na túto otázku existovala len jediná odpoveď, ale nechcela som jej ublížiť. „Myslím, že si v tých šatách s pandami ešte stále celkom milá,“ klamala som statočne.

„Už sú mi aj tak trochu malé,“ vzdychla si Grace. „Všetky šaty sú mi nejaké tesné. Prečo musím byť taká tučná?“

„Máš len také obdobie. Si teraz také malé buclaté šteniatko.“

„Ale ty si nebola,“ znova si vzdychla. „Aj ocko stále hovorí, že som tučná. Hovorí, že som pažravá a nemala by som sa toľko napchávať. Myslíš, že by som mala začať držať diétu, Prue?“

„Nie! Nevšímaj si ho. On len rád všetkých sekuruje. Navyše, teraz nemôžeš držať diétu, mám pre teba prekvapenie.“

Mala som hrozné výčitky, že si za peniaze na doučovanie užívam sama, ale na druhej strane mi bolo jasné, že Grace si nedokáže nejaký darček poriadne schovať. Nemala som inú možnosť ako jej kúpiť niečo, čo sa dá rýchlo zjesť.

„Prekvapenie!“ zatlieskala nadšene Grace.

„Pst! Schovávala som to, aby som ťa mohla utešiť, keď zas oco dostane amok, ale môžeš ho zjesť aj teraz.“

Vyškriabala som sa z postele a zašmátrala som v šuplíku s nohavičkami. Prstami som najprv nahmatala jemný satén a čipky svojej novej bielizne. Tajne som ju pohladkala v tme a ďalej som pátrala, až kým som nenarazila na šuštiaci celofán, v ktorom bol zabalený darček pre Grace.

„Fajn! Tu to máme!“ Vklzla som späť do postele a strčila som Grace do rúk prekvapenie.

„Čo to je?“ spýtala sa, lebo v tej tme nič nevidela. Posvietila som jej baterkou.

„Jéj!“

„Ticho! Chceš, aby ťa počul ocko?“ štuchla som do nej.

„Prepáč. Ale keď je to také *nádherne!*“